

NACIONALINĖ TEISMŲ ADMINISTRACIJA

Biudžetinė įstaiga, L. Sapiegos g. 15, LT-10312 Vilnius, tel. (8 5) 268 5186, faks. (8 5) 268 5187, el. p. info@teismai.lt.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188724424

Teisėjų tarybai

2015-09-18 Nr. 4R-2299-(1.17)

DĖL KOMPENSAVIMO TEISĖJAMS UŽ VIRŠVALANDINĮ DARBĄ, DARBĄ POILSIO IR ŠVENČIŲ DIENOMIS BEI BUDĖJIMĄ STEBĖSENOS REZULTATŲ

Teisėjų taryba 2014 m. gruodžio 19 d. nutarimu Nr. 13P-167-(7.1.2) patvirtino Pavyzdinį kompensavimo teisėjams už viršvalandinį darbą, darbą poilsio ir švenčių dienomis bei budėjimą tvarkos aprašą (toliau – Aprašas), kuris pakeitė iki tol galiojusį Teisėjų tarybos 2013 m. birželio 28 d. nutarimu Nr. 13P-80-(7.1.2) patvirtintą Pavyzdinį atlyginimo bei kompensavimo teisėjams už viršvalandinį darbą bei darbą poilsio ir švenčių dienomis tvarkos aprašą.

Teisėjų taryba, siekdama atlikti kompensavimo teisėjams už viršvalandinį darbą tvarkos stebėseną ir įvertinti kompensavimo už viršvalandinį darbą, darbą poilsio ir švenčių dienomis bei budėjimą praktiką teismuose, 2014 m. gruodžio 19 d. protokoliniu sprendimu nutarė pavesti teismų pirmininkams pateikti 2014 metų duomenis apie tai, kiek valandų teisme buvo budėta, dirbta poilsio ir švenčių dienomis ir viršvalandžių; koku būdu teisėjams už budėjimą, darbą poilsio ir švenčių dienomis ir viršvalandžius buvo kompensuota ir, jei buvo kompensuota pinigine išmoka, kokia suma per metus susidarė. Rengdama informaciją apie kompensavimo už viršvalandinį darbą, darbą poilsio ir švenčių dienomis bei budėjimą taikymo praktiką teismuose, Nacionalinė teismų administracija taip pat prašė teismų pirmininkų pateikti 2015 metų pirmojo pusmečio (nuo 2015 m. sausio 1 d. iki 2015 m. birželio 30 d.) duomenis apie tai, kiek valandų buvo budėta, dirbta poilsio ir švenčių dienomis ir viršvalandžių; koku būdu teisėjams už budėjimą, darbą poilsio ir švenčių dienomis ir viršvalandžius buvo kompensuota ir, jei buvo kompensuota pinigine išmoka, kokia išmokėtos piniginės kompensacijos suma susidaro per 2015 metų pirmąjį pusmetį; pateikti informaciją apie laikotarpį nuo 2014 m. lapkričio 1 d. iki 2015 m. birželio 30 d. pradėtas, nagrinėjamas arba išnagrinėtas administracines bylas dėl teisėjams neišmokėto darbo užmokesčio už viršvalandinį darbą, už darbą švenčių ir poilsio dienomis priteisimo, kuriose teismas dalyvauja kaip atsakovas arba trečiasis asmuo; nurodyti problemas, kylančias taikant Aprašą, bei, esant galimybei, siūlymus dėl galimų šių problemų sprendimo.

Kompensavimo forma

Galiojant Teisėjų tarybos 2013 m. birželio 28 d. nutarimu Nr. 13P-80-(7.1.2) patvirtintam Pavyzdiniam atlyginimo bei kompensavimo teisėjams už viršvalandinį darbą bei darbą poilsio ir švenčių dienomis tvarkos aprašui buvo numatyta galimybė, esant darbo užmokesčio ekonomijai, teisėjams už viršvalandinį darbą, darbą poilsio ir švenčių dienomis bei budėjimą kompensuoti išmokant vienkartinę priemoną. Teisėjų tarybos 2014 m. gruodžio 19 d. nutarimu Nr. 13P-167-(7.1.2) patvirtintame Apraše neliko nuostatų dėl kompensavimo vienkartinę priemoną, tačiau buvo numatyta galimybė, teisėjų pasirinkimu, kompensuoti už viršvalandinį darbą, darbą poilsio ir švenčių dienomis bei budėjimą išmokant atitinkamą pinigine kompensaciją. Iš teismų pateiktų duomenų matyti, kad 2014 m. vienkartinės priemokos išmokėtos Klaipėdos miesto apylinkės teisme (4 695,27 Lt), Mažeikių rajono apylinkės teisme (8 542,40 Lt) ir Vilniaus rajono apylinkės teisme (12 392,35 Lt). Taip pat kompensacijos išmokėtos teisėjams, kurie buvo

perkeliami iš vieno teismo į kitą arba atleidžiami iš pareigų (Jonavos, Marijampolės, Raseinių, Širvintų bei Vilkaviškio rajono apylinkės teismuose). Visais kitais atvejais (41-me apylinkės teisme) 2014 m. teisėjams už budėjimą buvo kompensuojama suteikiant poilsio dieną (suteikiama per artimiausią kalendorinį mėnesį kita poilsio diena arba ta diena pridedama prie kasmetinių atostogų) ir mokant už ją vidutinį darbo užmokestį.

2015 m. I pusmetį, galiojant Aprašo redakcijai, numatančiai galimybę teisėjų pasirinkimu kompensuoti už viršvalandinį darbą, darbą poilsio ir švenčių dienomis bei budėjimą išmokant atitinkamą piniginę kompensaciją, šios kompensacijos buvo išmokėtos Pakruojo (1 133,98 Eur), Švenčionių (536,15 Eur), Klaipėdos miesto (64,42 Eur) bei Vilniaus rajono (277,98 Eur) apylinkės teismuose. Kompensacijos taip pat išmokėtos Jonavos, Kupiškio, Pasvalio, Raseinių, Šilalės, Klaipėdos rajonų bei Vilniaus ir Panevėžio miestų apylinkės teismų teisėjams, kurie buvo perkelti iš vieno teismo į kitą arba atleidžiami iš pareigų. Panevėžio miesto apylinkės teisme 1 049,90 Eur išmokėta dviems teisėjams vykdant teismo sprendimus dėl darbo užmokesčio priteisimo, Vilniaus rajono apylinkės teismas teisėjui teismo sprendimu priteistos 236,42 Eur kompensacijos kol kas dar nėra išmokėjęs. Visi kiti 37 apylinkių teismai nurodė, kad už budėjimą 2015 m. I pusmetį buvo / bus kompensuojama suteikiama per artimiausią kalendorinį mėnesį kita poilsio diena arba tą dieną pridedant prie kasmetinių atostogų ir mokant už ją vidutinį darbo užmokestį (žr. 1 priedą).

Viršvalandinio darbo, darbo poilsio ir švenčių dienomis bei budėjimų trukmė

Aprašo 3 punkte nurodyta, kad siekdami efektyvaus darbo užmokesčiui skirtų lėšų naudojimo, teismų pirmininkai bendradarbiaudami su kitomis institucijomis (policija, prokuratūra) turi imtis organizacinių priemonių, užtikrinančių, jog budėjimas būtų vykdomas kuo trumpesnę laiką (paprastai namuose) ir tik išimtiniais atvejais būtų dirbamas viršvalandinis darbas ar darbas poilsio ir švenčių dienomis.

Gauti duomenys (žr. 1 priedą) leidžia tarp kai kurių apylinkių teismų pastebėti nemažą disproporciją pagal budėtų valandų skaičių, pavyzdžiui: Kaišiadorių rajono apylinkės teisme 2014 m. budėta 228 val., 2015 m. I pusmetį – 108 val., Kupiškio rajono apylinkės teisme 2014 m. budėta 212 val., 2015 m. I pusmetį – 54 val. namuose ir 12.30 val. teisme, nuo 2015 m. balandžio mėn. numatytų budėti valandų skaičius sumažintas iki 2 val., budima vieną savaitgalio dieną, Molėtų rajono apylinkės teisme 2014 m. budėta 106 val., 2015 m. I pusmetį – 46 val. namuose ir 10.40 val. dirbta teisme, Palangos miesto apylinkės teisme 2014 m. budėta 222 val., 2015 m. I pusmetį – 94 val., Panevėžio miesto apylinkės teisme 2014 m. namuose budėta 164 val., teisme – 36.05 val.; 2015 m. I pusmetį – 92 val. namuose, 13.05 val. teisme, Rokiškio rajono apylinkės teisme 2014 m. budėta 164 val. namuose ir 16 val. teisme; 2015 m. I pusmetį – 116 val. namuose, Utenos rajono apylinkės teisme 2014 m. budėta namuose 80 val., teisme – 21 val.; 2015 m. I pusmetį budėta namuose 100 val., teisme – 34 val., tuo tarpu Telšių rajono apylinkės teisme 2014 m. budėta 859 val. (2015 m. I pusmetį budėjimų laikas sumažėjo iki 258 val. namuose ir 53 val. teisme), Varėnos rajono apylinkės teisme – 848 val. (2015 m. I pusmetį budėjimų laikas sumažėjo iki 158 val. namuose ir 24 val. teisme), Raseinių rajono apylinkės teisme – 2014 m. 856 val., 2015 m. I pusmetį – 400 val. namuose ir 2 val. teisme, Švenčionių rajono apylinkės teisme – 2014 m. 846 val., 2015 m. I pusmetį – 539 val., Mažeikių rajono apylinkės teisme 2014 m. 823 val. (2015 m. I pusmetį budėjimų laikas sumažėjo iki 119,45 val. namuose ir 16.15 val. teisme).

Apibendrinant pateiktus duomenis konstatuotina, jog teismai 2015 metais iš esmės įgyvendino Aprašo 3 punkto nuostatą, kas leido sutrumpinti budėjimų trukmę, tačiau manytina, kad turi būti sprendžiama budėjimo trukmių atskiruose teismuose skirtumų pagrįstumo problema, ypač atkreipiant dėmesį į galimybę organizacinėmis priemonėmis mažinti budėjimo namuose trukmę atsižvelgiant į realų poreikį atlikti neatidėliotinus veiksmus.

Pažymėtina, kad stebėsenos dalykas nebuvo teismuose pareigas einančių tiesėjų skaičiaus ir jų darbo krūvio statistika, taip pat ne visi teismai nurodė, kiek realiai laiko iš to, kuris

buvo numatytas budėti namuose, teisėjai turėjo atvykti į teismą atlikti neatidėliotinų veiksmų (esant poreikiui, situaciją būtų galima paanalizuoti detaliau).

Aprašo taikymo problematika

Apibendrinus teismų pateiktus duomenis dėl Aprašo taikymo problematikos, pažymėtina, kad teismai dažniausiai mini nepakankamo finansavimo problemą ir šia priežastimi grindžia negalėjimą taikyti Aprašo punktų, numatančių galimybę kompensuoti teisėjams už budėjimą, darbą poilsio bei švenčių dienomis ir viršvalandžius pinigineis kompensacijomis (šią problemą nurodė Joniškio, Kelmės, Lazdijų, Skuodo ir Ukmergės rajonų apylinkių teismai). Atkreiptinas dėmesys, kad tai yra visiems teismams bendra problema, kuri sprendžiama kiekvienais kalendoriniais metais siekiant teismams skiriamų asignavimų didinimo. Nuo 2016 m. teismams papildomai skirta 268 tūkst. Eur minimaliai kompensuoti teisėjams už budėjimą poilsio dienomis apylinkės teismuose, kai budima namuose tik 1 poilsio dieną per savaitę – teismui po 5,5 tūkst. Eur, iš jų 4,2 tūkst. Eur darbo užmokesčiui. Kita vertus, atkreiptinas dėmesys, jog nesant galimybės mokėti kompensacijas, galėtų būti naudojamas kitu kompensavimo būdu – papildomomis poilsio dienomis.

Panevėžio bei Klaipėdos miesto apylinkės teismams iškyla problemų dėl darbo laiko apskaitos žiniaraščių pildymo bei kompensavimo suteikiant pusę papildomos poilsio dienos išmokų apskaičiavimo programoje „STEKAS-ALGA“. Pažymėtina, kad Nacionalinė teismų administracija nėra kompetentinga teikti teismų darbuotojams konsultacijų darbo su programa „STEKAS-ALGA“ klausimais ar imtis šios programos tobulinimo. Pagal Nacionalinės teismų administracijos su UAB „Stekas“ pasirašytą sutartį dėl Darbo užmokesčio programos „STEKAS-ALGA“ atnaujinimo, priežiūros ir konsultavimo paslaugų, UAB „Stekas, be kita ko, įsipareigojo konsultuoti teismų darbuotojus darbo su minėta programa klausimais ir atnaujinti programą pasikeitus Lietuvos Respublikos teisės aktams, todėl, kylant neaiškumų dėl duomenų įvedimo ar žymėjimo bei kitų praktinių programos taikymo problemų, teismų darbuotojai turėtų kreiptis tiesiogiai į UAB „Stekas“.

Šilalės bei Švenčionių rajonų apylinkės teismai nurodė, kad problemų kyla dėl to, jog teisme dirbo mažiau teisėjų, nei numatyta etatų, todėl nebuvo galimybės išnaudoti papildomas poilsio dienas. Pažymėtina, kad pagal Aprašo 13 punktą per kalendorinius metus nepanaudotos papildomos mokamos poilsio dienos už tais metais dirbtą viršvalandinį darbą, darbą poilsio ir švenčių dienomis bei budėjimą yra perkeliamos į kitus kalendorinius metus, taigi nesant galimybės išnaudoti poilsio dienas einamaisiais metais, jos gali būti panaudojamos kitais metais, kai teisme dirbs pakankamas skaičius teisėjų.

Kauno apygardos teismo teigimu, didžiausias Aprašo trūkumas, kad jis nereglamentuoja tų atvejų, kai teisėjai dirba viršvalandžius ar poilsio bei švenčių dienomis kompensavimo ne dėl užsitiesusių procesinių veiksmų atlikimo. Pripažįstant egzistuojančią atskiruose teismuose esančio didelio krūvio nulemtą viršvalandinio bei darbo poilsio ir švenčių dienomis problemą, manytina, kad ji turi būti sprendžiama užtikrinant darbo krūvio tolygumą bei pakankamą teismų personalo finansavimą. Pažymėtina, kad kompensavimo už minėtą darbą nustatymas iš esmės nespręstų šios problemos, tuo labiau, kad tokioms kompensacijoms mokėti teismams nepakaktų lėšų.

Apibendrinant teismų pateiktus duomenis pastebėta tai, kad teismai netiksliai aiškina sąvokas „budėjimas“ ir „darbas poilsio bei švenčių dienomis“. Pagal Aprašą (taip pat ir iki 2014-12-19 galiojusį) budėjimas – tai teisėjo buvimas teisme arba namuose pagal teismo pirmininko ar jo įgalioto teisėjo patvirtintą teisėjų budėjimo grafiką poilsio ir švenčių dienomis, kad būtų užtikrintas neatidėliotinų veiksmų, kurių negalima atlikti teismo vidaus tvarkos taisyklėse nustatyto darbo laiku, atlikimas; darbas poilsio ir švenčių dienomis – teismo pirmininko nustatyta tvarka teisėjo dirbamas darbas, atliekamas poilsio ar šventės dieną ne pagal teismo pirmininko ar jo įgalioto teisėjo nustatytą budėjimo grafiką ir šio darbo iš anksto nebuvo galima suplanuoti ir numatyti bei dėl teisinių ir (ar) faktinių kliūčių negalima šių veiksmų atlikti kitu laiku ar atidėti kitai dienai. Pateikdami duomenis, kai kurie apylinkių teismai nurodė, kad juose buvo dirbta poilsio ir švenčių

dienomis, nors iš kitų duomenų matyti, kad tokiu darbu įvardijamas teisėjo budėjimas, kai teisėjas, kuriam buvo numatytas budėjimas namuose, turėjo atvykti į teismą atlikti nenumatytų veiksmų. Taip pat teismai nurodo, kad buvo dirbta viršvalandžius, nors nedetalizuoja, ar tai buvo teismo pirmininko nustatyta tvarka teisėjo dirbamas darbas, kuris viršija per vieną darbo dieną dirbamų valandų skaičių ir šio darbo iš anksto nebuvo galima suplanuoti ir numatyti bei dėl teisinių ir (ar) faktinių kliūčių negalima šių veiksmų atlikti kitu laiku ar atidėti kitai dienai, ar, tiesiog teisėjo funkcijų, kurias buvo galima atlikti teismo vidaus tvarkos taisyklėse nustatytu darbo laiku, tačiau jos nebuvo atliktos pasibaigus darbo dienai, atlikimas.

Dėl nagrinėjamų bylų

Teismų pateiktais duomenimis, nuo 2014 m. lapkričio 1 d. iki 2015 m. birželio 30 d. administraciniuose teismuose vis dar buvo nagrinėjamų bylų dėl neišmokėto darbo užmokesčio už viršvalandinį darbą, darbą poilsio bei švenčių dienomis ir budėjimą priteisimo (dvidešimt teismų nurodė apie nagrinėjamas bylas). Patikrinus duomenis Lietuvos teismų informacinėje sistemoje „Liteko“, nustatyta, kad visos bylos dėl neišmokėto darbo užmokesčio už viršvalandžius, darbą poilsio ir švenčių dienomis bei budėjimą buvo pradėtos 2013–2014 m., galiojant Aprašui naujai pradėtų nagrinėti bylų nenustatyta.

Atsižvelgus į tai, kas išdėstyta, siūlytina supažindinant apylinkių teismų pirmininkus su šios stebėsenos rezultatais atkreipti jų dėmesį į Aprašo 3 punkte išdėstytą rekomendaciją bendradarbiauti su kitomis institucijomis (policija, prokuratūra) ir imtis organizacinių priemonių, užtikrinančių, jog budėjimas būtų vykdomas kuo trumpesnę laiką (paprastai namuose) ir tik išimtiniais atvejais būtų dirbamas viršvalandinis darbas ar darbas poilsio ir švenčių dienomis. Taip pat siūlytina pavesti apygardų teismų pirmininkams atliekant apylinkių teismų veiklos priežiūrą įvertinti Aprašo 3 punkto taikymą atitinkamo teismo teritorijoje veikiančiuose apylinkių teismuose.

PRIDEDAMA: 1. Kompensavimo teisėjams už viršvalandinį darbą, darbą poilsio ir švenčių dienomis bei budėjimą stebėsenos rezultatų 1 priedas, 13 lapų;

2. Kompensavimo teisėjams už viršvalandinį darbą, darbą poilsio ir švenčių dienomis bei budėjimą stebėsenos rezultatų 2 priedas, 2 lapai;

3. Protokolinio sprendimo projektas, 1 lapas.

Direktorė

Reda Molienė

Aurelija Pauliukaitė, tel. (8 5) 251 4186, el. p. aurelija.pauliukaite@teismai.lt

2014 m.					2015 m. I pusmetis			
Teismas	Viršvalandžiai	Budėjimas	Darbas poilsio ir švenčių dienomis	Kompensavimo būdas	Viršvalandžiai	Budėjimas	Darbas poilsio ir švenčių dienomis	Kompensavimo būdas
Akmenės rajono apylinkės	2 val.	416 val.	-	Suteiktos papildomos poilsio dienos	-	208 val.	-	Suteiktos papildomos poilsio dienos
Alytaus rajono apylinkės	-	Namuose budima sekmadieniais nuo 10 iki 18 val.; teisme budėta (dirbta) 36.30 val.	-	Suteiktos papildomos poilsio dienos	-	Namuose budima sekmadieniais nuo 10 iki 18 val.; teisme budėta (dirbta) 8.15 val.	-	Suteikiama per artimiausią kalendorinį mėnesį kita poilsio diena arba ta diena pridedama prie kasmetinių atostogų
Anykščių rajono apylinkės	-	190 val. namuose	-	Suteiktos papildomos poilsio dienos	-	108 val. namuose	-	Suteiktos papildomos poilsio dienos
Biržų rajono apylinkės	1 val.	156 val. namuose 144 val. teisme	-	Suteiktos papildomos poilsio dienos	1 val.	188 val. namuose 92 val. teisme	40 val.	Suteiktos papildomos poilsio dienos
Druskininkų miesto apylinkės	-	246 val.	20 val.	Piniginė kompensacija nemokėta	1 val.	220 val.	-	Suteiktos papildomos poilsio dienos
Ignalinos rajono apylinkės	-	428 val.	11.35 val.	Suteikiama per artimiausią kalendorinį mėnesį kita poilsio diena arba ta diena pridedama prie kasmetinių	-	220 val.	11.30 val.	Suteikiama per artimiausią kalendorinį mėnesį kita poilsio diena arba ta diena pridedama prie kasmetinių

2014 m.					2015 m. I pusmetis			
Teismas	Viršvalandžiai	Budėjimas	Darbas poilsio ir švenčių dienomis	Kompensavimo būdas	Viršvalandžiai	Budėjimas	Darbas poilsio ir švenčių dienomis	Kompensavimo būdas
				atostogų				atostogų
Jonavos rajono apylinkės	-	528 val.	-	Papildoma poilsio diena pridedama prie kasmetinių atostogų; <i>I kitą teismą perkeltam teisėjui D. Kantaravičiui išmokėta 306,72 Lt kompensacijos</i>	-	198 val.	-	Papildoma poilsio diena pridedama prie kasmetinių atostogų; <i>I pensiją išėjusiam teisėjui V. Pauriui išmokėta 873,72 Eur kompensacija</i>
Joniškio rajono apylinkės	-	60 dienų	26 val.	Papildoma poilsio diena pridedama prie kasmetinių atostogų	-	256 val., iš jų 5 val. dirbta teisme	-	Dar nekompensuota
Jurbarko rajono apylinkės	-	113 dienų namuose	-	Suteikiama per artimiausią kalendorinį mėnesį kita poilsio diena arba ta diena pridedama prie kasmetinių atostogų	-	464 val. namuose	1 val.	Suteiktos papildomos poilsio dienos
Kaišiadorių rajono apylinkės	-	228 val.	-	Suteiktos papildomos poilsio dienos	-	108 val.	-	Suteikiama per artimiausią kalendorinį mėnesį kita poilsio diena arba ta diena pridedama prie kasmetinių

2014 m.					2015 m. I pusmetis			
Teismas	Viršvalandžiai	Budėjimas	Darbas poilsio ir švenčių dienomis	Kompensavimo būdas	Viršvalandžiai	Budėjimas	Darbas poilsio ir švenčių dienomis	Kompensavimo būdas
								atostogų
Kauno apygardos	Pagal vedamą elektroninį viršvalandinio darbo bei darbo poilsio ir švenčių dienomis apskaitos žurnalą	-	Pagal vedamą elektroninį viršvalandinio darbo bei darbo poilsio ir švenčių dienomis apskaitos žurnalą	Dirbti viršvalandžiai ir darbas poilsio bei švenčių metu nepriskirtini tokiam, už kurį kompensuojama Aprašo nustatyta tvarka	772,55 val.	-	188 val.	Dirbti viršvalandžiai ir darbas poilsio bei švenčių metu nepriskirtini tokiam, už kurį kompensuojama Aprašo nustatyta tvarka
Kauno apygardos administracinis teismas	-	-	-	-	-	-	-	-
Kauno apylinkės teismas	43,35 val.	356 val. namuose, 52,15 val. teisme	26,45 val.	Suteiktos papildomos poilsio dienos	-	252.09 val.	-	Suteikiama per artimiausią kalendorinį mėnesį kita poilsio diena arba ta diena pridedama prie kasmetinių atostogų
Kėdainių rajono apylinkės	-	424 val.	8 val.	Suteiktos papildomos poilsio dienos	-	220 val. namuose, 8 val. teisme	-	Suteiktos papildomos poilsio dienos.
Kelmės rajono apylinkės	-	280 val., iš jų 18.25 val. dirbo teisme	-	Nepasinaudojo teise gauti papildomas poilsio dienas ar	-	220 val.	-	Bus kompensuota suteikiant per artimiausią kalendorinį mėnesį

2014 m.					2015 m. I pusmetis			
Teismas	Viršvalandžiai	Budėjimas	Darbas poilsio ir švenčių dienomis	Kompensavimo būdas	Viršvalandžiai	Budėjimas	Darbas poilsio ir švenčių dienomis	Kompensavimo būdas
				kompensaciją				kitą poilsio dieną arba tą dieną pridedant prie kasmetinių atostogų
Klaipėdos apygardos	-	-	-	-	-	-	-	-
Klaipėdos apygardos administracinis teismas	-	-	-	-	-	-	-	-
Klaipėdos miesto apylinkės teismas	-	176 val. namuose 56 val. teisme	16 val. (2 teisėjai buvo komandiruotėje)	Suteiktos papildoma poilsio dienos; <i>14 teisėjų išmokėtas vidutinis darbo užmokestis (4695,27 Lt)</i>	-	191.30 val. namuose 18.30 val. teisme	-	Suteikiama per artimiausią kalendorinį mėnesį kita poilsio diena arba ta diena pridedama prie kasmetinių atostogų; <i>2 teisėjams išmokėta 64,42 Eur kompensacija</i>
Klaipėdos rajono apylinkės	-	440 val. namuose 4.40 val. teisme	-	Suteikiama per artimiausią kalendorinį mėnesį kita poilsio diena arba ta diena pridedama prie kasmetinių atostogų	-	220 val. namuose 2 val. teisme	-	Suteikiama per artimiausią kalendorinį mėnesį kita poilsio diena arba ta diena pridedama prie kasmetinių atostogų; <i>dėl perkėlimo į</i>

2014 m.					2015 m. I pusmetis			
Teismas	Viršvalandžiai	Budėjimas	Darbas poilsio ir švenčių dienomis	Kompensavimo būdas	Viršvalandžiai	Budėjimas	Darbas poilsio ir švenčių dienomis	Kompensavimo būdas
								<i>kitą teismą L. Jociuvienei išmokėta 413 Eur kompensacija</i>
Kretingos rajono apylinkės	-	416 val. namuose	-	Suteikta papildoma poilsio diena	-	200 val. namuose 8 val. teisme	-	Suteikta papildoma poilsio diena
Kupiškio rajono apylinkės	-	212 val. namuose	-	Suteikiama per artimiausią kalendorinį mėnesį kita poilsio diena arba ta diena pridedama prie kasmetinių atostogų	-	54 val. namuose 12.30 val. teisme	-	Suteikiama per artimiausią kalendorinį mėnesį kita poilsio diena arba ta diena pridedama prie kasmetinių atostogų <i>Iš pareigų atleistai teisėjai I. Pocevičienei išmokėta kompensacija už 8 dienas</i>
Lazdijų rajono apylinkės	-	423.30 val.	24.30 val.	Suteikta papildoma poilsio diena prie kasmetinių atostogų	-	184.45 val.	13.15 val.	Suteikta papildoma poilsio diena prie kasmetinių atostogų
Lietuvos apeliacinis teismas	-	-	-	-	-	-	-	-
Lietuvos	-	-	-	-	-	-	-	-

2014 m.					2015 m. I pusmetis			
Teismas	Viršvalandžiai	Budėjimas	Darbas poilsio ir švenčių dienomis	Kompensavimo būdas	Viršvalandžiai	Budėjimas	Darbas poilsio ir švenčių dienomis	Kompensavimo būdas
Aukščiausiasis Teismas								
Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas	31 val.	-	39 dienos	Už viršvalandžius išmokėta 2908,91 Lt; Už darbą poilsio ir švenčių dienomis – suteikta papildoma poilsio diena	-	-	-	-
Marijampolės rajono apylinkės	1 val.	235.27 val. namuose 17.02 val. teisme	-	Suteikiama per artimiausią kalendorinį mėnesį kita poilsio diena arba ta diena pridedama prie kasmetinių atostogų; <i>Kompensacijos išmokėtos atleistiems teisėjams D. Gudui ir V. Švetkauskui-413,61 Eur</i>	-	100 val. namuose 28 val. teisme	-	Suteikiama per artimiausią kalendorinį mėnesį kita poilsio diena arba ta diena pridedama prie kasmetinių atostogų
Mažeikių rajono apylinkės	-	770.25 val. namuose	52.35 val.	Suteikiama per artimiausią kalendorinį mėnesį kita poilsio diena arba ta diena pridedama prie kasmetinių atostogų;	-	119.45 val. namuose	16.15 val.	Suteiktos papildomos poilsio dienos

2014 m.					2015 m. I pusmetis			
Teismas	Viršvalandžiai	Budėjimas	Darbas poilsio ir švenčių dienomis	Kompensavimo būdas	Viršvalandžiai	Budėjimas	Darbas poilsio ir švenčių dienomis	Kompensavimo būdas
				<i>išmokėta 8542,40 Lt kompensacijų</i>				
Molėtų rajono apylinkės	20.30 val.	106 val.	4 val.	Suteiktos papildomos poilsio dienos	3.15 val.	46 val. namuose	10.40 val.	Suteiktos papildomos poilsio dienos
Pakruojo rajono apylinkės	6.30 val.	352 val. namuose	18.30 val.	Suteiktos papildomos poilsio dienos	0.30 val.	226.30 val. namuose	5.30 val.	Suteiktos papildomos poilsio dienos; Išmokėta 1133,98 Eur kompensacija
Palangos miesto apylinkės	-	222	-	Suteiktos papildomos poilsio dienos	-	94 val.	-	Suteiktos papildomos poilsio dienos
Panevėžio apygardos	-	-	-	-	-	-	-	-
Panevėžio apygardos administracinis teismas	-	-	-	-	-	-	-	-
Panevėžio miesto apylinkės	164.25 val.	164 val. namuose 36.05 val. teisme	162.25 val.	Suteikiamos papildomos poilsio dienos	-	92 val. namuose 13.05 val. teisme	-	Suteikiamos papildomos poilsio dienos; <i>vykdant teismo sprendimus, išmokėta 849,44 Eur kompensacija teisėjai B. Mėlinauskienei ir 200,46 Eur V.</i>

2014 m.					2015 m. I pusmetis			
Teismas	Viršvalandžiai	Budėjimas	Darbas poilsio ir švenčių dienomis	Kompensavimo būdas	Viršvalandžiai	Budėjimas	Darbas poilsio ir švenčių dienomis	Kompensavimo būdas
								<i>Mažuikiai dėl perkėlimo į kitą teismą teisėjui D. Jatužiui išmokėta 132,96 Eur kompensacija</i>
Pasvalio rajono apylinkės	-	792 val. namuose 35.50 val. teisme	-	Suteiktos papildomos poilsio dienos	-	336 val. namuose 21.45 val. teisme	-	Suteiktos papildomos poilsio dienos <i>Atleistiems teisėjams išmokėta kompensacija: 1643,52 Eur V. Šidagiui ir 2961,38 Eur D. Stankevičiūtei atleidžiant</i>
Plungės rajono apylinkės	-	431 val. namuose	-	Suteiktos papildomos poilsio dienos	-	224 val. namuose	-	Suteiktos papildomos poilsio dienos
Prienų rajono apylinkės	-	496 val. namuose	-	Suteikiama per artimiausią kalendorinį mėnesį kita poilsio diena arba ta diena pridedama prie kasmetinių atostogų	-	256 val. namuose	-	Suteiktos papildomos poilsio dienos
Radviliškio rajono apylinkės	-	312 val.	-	Suteiktos papildomos poilsio dienos	-	128 val.	-	Suteiktos papildomos poilsio dienos

2014 m.					2015 m. I pusmetis			
Teismas	Viršvalandžiai	Budėjimas	Darbas poilsio ir švenčių dienomis	Kompensavimo būdas	Viršvalandžiai	Budėjimas	Darbas poilsio ir švenčių dienomis	Kompensavimo būdas
Raseinių rajono apylinkės	-	856 val. namuose 6.01 val. teisme	-	Suteiktos papildomos poilsio dienos	-	400 val. namuose 2 val. teisme	-	Suteiktos papildomos poilsio dienos <i>teisėjai V. Micevičienei išeinant iš darbo dėl įstatyme numatyto pensinio amžiaus išmokėta 2323,83 Eur kompensacija</i>
Rokiškio rajono apylinkės	-	164 val. namuose 16 val. darbe	-	Suteikiama per artimiausią kalendorinį mėnesį kita poilsio diena arba ta diena pridedama prie kasmetinių atostogų	-	116 val. namuose	-	Suteikiamos papildomos poilsio dienos
Skuodo rajono apylinkės	-	416 val. namuose 5 val. teisme	-	Suteikiama per artimiausią kalendorinį mėnesį kita poilsio diena arba ta diena pridedama prie kasmetinių atostogų	-	200 val. namuose 8 val. teisme	-	Suteiktos papildomos poilsio dienos
Šakių rajono apylinkės	3.15 val.	428 val. namuose	21.30 val.	Suteiktos papildomos poilsio dienos	1.30 val.	168 val. namuose	-	Suteiktos papildomos poilsio dienos

2014 m.					2015 m. I pusmetis			
Teismas	Viršvalandžiai	Budėjimas	Darbas poilsio ir švenčių dienomis	Kompensavimo būdas	Viršvalandžiai	Budėjimas	Darbas poilsio ir švenčių dienomis	Kompensavimo būdas
Šalčininkų rajono apylinkės	-	436 val.	-	Suteiktos papildomos poilsio dienos	-	184 val.	-	Suteiktos papildomos poilsio dienos
Šiaulių apygardos	-	-	-	-	-	-	-	-
Šiaulių apygardos administracinis teismas	-	-	-	-	-	-	-	-
Šiaulių apylinkės teismas	-	440 val.	-	Suteiktos papildomos poilsio dienos	-	216 val.	-	Suteiktos papildomos poilsio dienos
Šilalės rajono apylinkės	-	214 val. namuose (darbą atvykta 4 dienas)	-	Suteiktos papildomos poilsio dienos prie kasmetinių atostogų; <i>teisėjai V. Butanavičiūtei, kuri perkelta į kitą teismą, išmokėta 1154,14 Lt kompensacija</i>	-	108 val. namuose (į darbą atvykta 1 dieną)	-	Suteikiama per artimiausią kalendorinį mėnesį kita poilsio diena arba ta diena pridedama prie kasmetinių atostogų; <i>teisėjui E. Žukauskui, kuris perkeltas į kitą teismą, išmokėta kompensacija už 7,5 dienos</i>
Šilutės rajono apylinkės	-	456 val. teisme	-	Suteiktos papildomos poilsio dienos	-	216 val. namuose 2.5 val. teisme	-	Suteiktos papildomos poilsio dienos

2014 m.					2015 m. I pusmetis			
Teismas	Viršvalandžiai	Budėjimas	Darbas poilsio ir švenčių dienomis	Kompensavimo būdas	Viršvalandžiai	Budėjimas	Darbas poilsio ir švenčių dienomis	Kompensavimo būdas
Širvintų rajono apylinkės	-	232 val. namuose 2 val. teisme	-	Suteiktos papildomos poilsio dienos; <i>teisėjai D. Šuminaitei išmokėta kompensacija už 2 d., nes baigėsi jos įgaliojimų laikas</i>	-	116 val. namuose	-	Suteiktos papildomos poilsio dienos
Švenčionių rajono apylinkės	-	832 val.	14 val.	Suteiktos papildomos poilsio dienos	1.15 val.	539 val.	8.25 val.	Suteiktos papildomos poilsio dienos <i>kompensacija – 536,15 Eur</i>
Tauragės rajono apylinkės	-	464 val. namuose	40 val.	Suteiktos papildomos poilsio dienos, kurios pridedamos prie kasmetinių atostogų	-	192 val. namuose 24 val. teisme	-	Suteiktos papildomos poilsio dienos, kurios pridedamos prie kasmetinių atostogų
Telšių rajono apylinkės	11 val.	806 val. namuose 53 val. teisme	-	Suteiktos papildomos poilsio dienos	5 val.	258 val. namuose 53 val. teisme	-	Suteiktos papildomos poilsio dienos
Trakų rajono apylinkės	-	216 val. namuose, iš jų 4 kartus buvo atvykę į teismą	-	Suteiktos papildomos poilsio dienos	-	96 val. namuose 24 val. teisme	-	Suteikiama per artimiausią kalendorinį mėnesį kita poilsio diena arba ta diena pridedama prie

2014 m.					2015 m. I pusmetis			
Teismas	Viršvalandžiai	Budėjimas	Darbas poilsio ir švenčių dienomis	Kompensavimo būdas	Viršvalandžiai	Budėjimas	Darbas poilsio ir švenčių dienomis	Kompensavimo būdas
								kasmetinių atostogų
Ukmergės rajono apylinkės	-	400 val.	-	Suteiktos papildomos poilsio dienos	-	231 val.	-	Suteiktos papildomos poilsio dienos
Utenos rajono apylinkės	-	80 val.	21 val.	Suteiktos papildomos poilsio dienos	-	100 val.	34 val.	suteiktos papildomos poilsio dienos arba pridedama prie kasmetinių atostogų
Varėnos rajono apylinkės	0.30 val.	848 val.	17.10 val.	Suteiktos papildomos poilsio dienos	1.15 val.	168 val. namuose 24 val. teisme	-	Suteiktos papildomos poilsio dienos
Vilkaviškio rajono apylinkės	-	436 val. namuose 6.25 val. teisme	-	Suteiktos papildomos poilsio dienos, kurios pridedamos prie kasmetinių atostogų; <i>teisėjai A. Žemantauskienei, kuri perkelta į kitą teismą, išmokėta kompensacija</i>	-	96 val. namuose 1.15 val. teisme	-	Dar nebuvo kompensuota
Vilniaus apygardos	-	-	-	-	-	-	-	-
Vilniaus apygardos administracinis	-	-	-	-	-	-	-	-

2014 m.					2015 m. I pusmetis			
Teismas	Viršvalandžiai	Budėjimas	Darbas poilsio ir švenčių dienomis	Kompensavimo būdas	Viršvalandžiai	Budėjimas	Darbas poilsio ir švenčių dienomis	Kompensavimo būdas
teismas								
Vilniaus miesto apylinkės	Nepateikė duomenų	Nepateikė duomenų	Nepateikė duomenų	Nepateikė duomenų	-	416 val.	-	Suteiktos papildomos poilsio dienos; <i>Atleidžiant vieną teisėją išmokėta 99,61 Eur kompensacija</i>
Vilniaus rajono apylinkės	-	288 val. namuose 128 val. teisme	-	suteiktos papildomos poilsio dienos; <i>išmokėta 12392,35 Lt kompensacijos</i>	-	208 val.	-	Suteiktos papildomos poilsio dienos; <i>išmokėta 277,98 Eur kompensacijos;</i> <i>teisėjui V. Ambrulevičiui teismo sprendimu priteista 236,42 Eur kompensacijos, kuri dar neišmokėta</i>
Visagino miesto apylinkės	-	632 val. namuose	2 val.	Suteiktos papildomos poilsio dienos	-	Nepateikė duomenų	Nepateikė duomenų	Nepateikė duomenų
Zarasų rajono apylinkės	2 val.	452 val.	-	suteiktos papildomos poilsio dienos	2 val.	232 val. namuose 1 val. teisme	-	Suteiktos papildomos poilsio dienos

Teismo pavadinimas	Problemos, pastabos, pasiūlymai
Joniškio rajono apylinkės teismas	Nepakanka darbo užmokesčio asignavimų apmokėti teisėjams už budėjimą poilsio ir švenčių dienomis. Už budėjimą nuo 2013 m. gegužės 1 d. ir 2014 m. kompensuota pridedant laisvas dienas prie kasmetinių atostogų ir mokant už dieną teisėjui jo vidutinį darbo užmokestį. Tada dėl ženkliai pailgėjusių kasmetinių atostogų (ypač didelį darbo stažą turintiems teisėjams) didelis darbo krūvis tenka likusiems dirbti dviems teisėjams, dėl to tenka budėti kas antrą savaitgalį. Jei būtų skirta papildomai asignavimų darbo užmokesčiui 2015 m., už budėjimą poilsio ir švenčių dienomis teisėjams galima būtų apmokėti ir būtų išvengta ilgų atostogų 2016 m.
Kauno apygardos teismas	Aprašas nenumato kompensavimo už Lietuvos Respublikos baudžiamojo proceso kodekse, Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekse bei kituose teisės aktuose nurodytų teisėjo funkcijų, kurias teisėjas turėtų atlikti teismo vidaus tvarkos taisyklėse nustatytu darbo laiku, tačiau dėl didelio darbo krūvio neturi galimybės to padaryti, atlikimą pasibaigus darbo dienai ar poilsio dienomis. Tai ženklus aprašo trūkumas, nes iš esmės joks kompensavimas pagal jį negali būti taikomas apygardos teismuose dirbantiems teisėjams.
Kelmės rajono apylinkės teismas	Sudėtinga įgyvendinti Aprašo 9 punkte numatytą galimybę mokėti pinigine kompensacija, kadangi teismo darbo užmokesčio fondas labai ribotas. Aprašo 9 punkto nuostatas būtų įmanoma įgyvendinti skiriant teismo darbo užmokesčio fondui daugiau lėšų. Siūlytina peržiūrėti asignavimų paskirstymą teismuose.
Klaipėdos miesto apylinkės teismas	Taikant kyla sunkumai teismo finansininkams atliekant kompensavimo suteikiant pusę papildomos poilsio dienos išmokų apskaičiavimus, kadangi naudojama darbo užmokesčio apskaitos programa „Stekas“ tam nepritaikyta (už pusę papildomos poilsio dienos turi būti skaičiuojamas vidutinis darbo užmokestis, o už kitą pusę darbo dienos – valandinis atlyginimas). Tokiu atveju finansininkai priversti skaičiuoti rankiniu būdu ir gautą sumą įvesti į darbo užmokesčio apskaitos programą. Panaši situacija ir skaičiuojant kompensacijas pinigine išraiška, kai teisėjams privaloma apmokėti pusantro karto už budėjimą darbe. Siūlytina tobulinti darbo užmokesčio apskaitos programą.
Lazdijų rajono apylinkės teismas	Dėl nepakankamo teismo finansavimo teisėjams už budėjimą namuose, darbą poilsio ir švenčių dienomis negalima kompensuoti pinigine išmoka, suteikiamos tik papildomos poilsio dienos.
Panevėžio miesto apylinkės teismas	Kyla neaiškumų dėl teisėjų budėjimų namuose ir teisme žymėjimo darbo laiko apskaitos žiniaraščiuose informacinėje sistemoje „STEKAS-ALGA“, naudojant modulį „Darbo laiko apskaita“, operacija „Darbo laiko tabelių pildymas“, nes teismai žymi budėjimus skirtingose tabelio eilutėse.
Skuodo rajono apylinkės teismas	Nėra pakankamai lėšų piniginėms kompensacijoms tiek teisėjams, tiek kartu su teisėjais budinčioms teismo posėdžių sekretorėms. Teismui 2016 m. yra skirta 169 tūkst. Eur maksimalių biudžeto asignavimų darbo užmokesčiui. Tai yra minimali suma visų teismo darbuotojų darbo užmokesčiui, tačiau pagal Teisėjų tarybos patvirtintą 2016–2018

	<p>m. numatomų Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto asignavimų paskirstymo teismams projektą 4,2 tūkst. Eur turi būti skirta teisėjų kompensacijoms už budėjimą ir jeigu taip bus, 2016 m. pabaigoje susidarys dar didesnis trūkumas darbo užmokesčiui, nes iš 2016 m. asignavimų teks kompensuoti numatomą 2015 m. lėšų darbo užmokesčiui trūkumą bei išmokėti 2009–2013 m. neproporcingai sumažinto darbo užmokesčio kompensacijas, neskaitant to, kad teismo posėdžių sekretorėms gali tekti mokėti pinigines kompensacijas už budėjimus.</p>
Šilalės rajono apylinkės teismas	<p>2014 m. liepos 2 d. Lietuvos Respublikos Prezidento dekretu Nr. 1K-1878 Šilalės rajono apylinkės teisme vietoje 4 patvirtinti 3 teisėjų etatai. Iki šiol teisme dirba tik 2 teisėjai, pagal LITEKO duomenis 2015 m. liepos mėn. vidutinis teisėjo darbo krūvis jau siekė 183,23 procentus. Vienam teisėjui esant komandiruotėje, nedarbingam ar atostogaujant teisme lieka vienas teisėjas, kuris kiekvieną savaitgalį privalo budėti namuose. Dėl darbo krūvio teisėjai negali pasinaudoti teise į poilsio laiką per artimiausią mėnesį, todėl poilsio laikas pridedamas prie kasmetinių atostogų. Taikant tokią kompensavimo teisėjams už viršvalandinį darbą, darbą poilsio ir švenčių dienomis budėjimo tvarką teisėjams, iškyla problema, kaip kompensuoti už budėjimus posėdžių sekretorėms, kurios turi didesnę nei 14 metų valstybės tarnautojo stažą ir kasmetinių atostogų trukmė yra 42 kalendorinės dienos, todėl, vadovaujantis Valstybės tarnybos įstatymo 35 str., poilsio laiko prie kasmetinių atostogų pridėti negalima. Mokėti kaip už viršvalandinį darbą pagal Darbo kodeksą nėra galimybės, kadangi teismui skirti biudžeto asignavimai darbo užmokesčiui nepakankami (gruodžio mėn. trūksta lėšų atlyginimams), o dėl darbo krūvio posėdžių sekretorės neturi galimybės pasinaudoti įstatyme numatyta teise per artimiausią mėnesį gauti papildomą poilsio dieną.</p>
Švenčionių rajono apylinkės teismas	<p>Aprašo 2 punkte nurodyta, kad jis netaikomas darbo organizavimui teismuose, nepakankamo teisėjų skaičiaus ar kitoms teisėjų darbo krūvio problemoms spręsti, tačiau neaišku, koks teisės aktas tuomet sprendžia šias problemas. Teisme nuo 2014 m. rugsėjo iki 2015 m. rugsėjo vietoje 4 dirbo 3 teisėjai, kuriems dėl padidėjusio darbo krūvio teko dirbti viršvalandžius ir poilsio dienomis. Galbūt tokiu atveju teisėjo nedirbtų valandų skaičių reikėtų padalinti už jį dirbusiems teisėjams ir pagal tai paskaičiuoti jų viršvalandžius.</p>
Ukmergės rajono apylinkės teismas	<p>Finansavimo trūkumas yra didžiausia problema, kuri neleidžia Apraše nustatyta tvarka kompensuoti teisėjams pinigine išmoka už budėjimą, darbą poilsio bei švenčių dienomis ir viršvalandžius.</p>

TEISĖJŲ TARYBA

Protokolinis sprendimas

2015 m. rugsėjo 25 d. Nr.
Vilnius

1. Supažindinti su kompensavimo teisėjams už viršvalandinį darbą, darbą poilsio ir švenčių dienomis bei budėjimą stebėsenos rezultatais apylinkių ir apygardų teismų pirmininkus.

2. Atkreipti apylinkių pirmininkų dėmesį į Teisėjų tarybos 2014 m. gruodžio 19 d. nutarimu Nr. 13P-167-(7.1.2) patvirtinto Pavyzdinio kompensavimo teisėjams už viršvalandinį darbą, darbą poilsio ir švenčių dienomis bei budėjimą tvarkos aprašo 3 punkte išdėstytą rekomendaciją bendradarbiauti su kitomis institucijomis (policija, prokuratūra) ir imtis organizacinių priemonių, užtikrinančių, jog budėjimas būtų vykdomas kuo trumpesnę laiką (paprastai namuose) ir tik išimtiniais atvejais būtų dirbamas viršvalandinis darbas ar darbas poilsio ir švenčių dienomis.

3. Pavesti apygardų teismų pirmininkams atliekant apylinkių teismų veiklos priežiūrą įvertinti Pavyzdinio kompensavimo teisėjams už viršvalandinį darbą, darbą poilsio ir švenčių dienomis bei budėjimą tvarkos aprašo 3 punkto taikymą atitinkamo teismo teritorijoje veikiančiuose apylinkių teismuose.

Pirmininkas